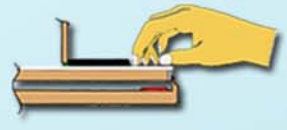

DIGITALE MUZIEKSCHOOL

2 3 4 3 2 2 2 3 3 3 2 2 2

4 3 2 3 4 4 4 3 3 4 3 2

4 3 2 3 2

4 3 2 3 2

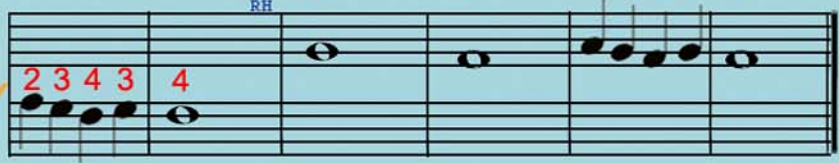
3

2

4 3 2 3 2

2 3 4 3 4

Piano en Keyboard les

Je ziet hier 3 verschillende piano's : een vleugel een elektrische piano en een gewone piano.

De vleugel en de gewone piano zijn akoestische instrumenten dat betekent dat de toon tot stand komt d.m.v.

toetsen, hamermechaniek, snaren, klankbord en klankkast. Bij een elektrische piano komt de toon tot stand d.m.v. toetsen, samplingstechniek (geluiden worden overgenomen van akoestische instrumenten en digitaal verwerkt) en luidspreker of hoofdtelefoon.

Keyboards heb je in verschillende uitvoeringen en maten. Als je keyboardles wil gaan nemen kun je het beste de meest gangbare van 61 toetsen nemen. Het keyboard is verdeeld in een ritmesektie (begeleidingen) waarvan de bedieningsknoppen aan de linkerkant zitten en een klanken kant met solostemmen (voor het merendeel instrumenten) waarvan de bedieningsknoppen aan de rechterkant zitten.

Houding bij het spelen. Ga recht zitten en zorg dat de lichaam en op dezelfde hoogte als de toetsen zijn.

De stand van je hand is heel belangrijk bij het spelen. Laat je armen ontspannen langs je lichaam hangen, beweeg dan je armen omhoog en zet in die stand je handen op de toetsen.

Het toetsenbord bestaat uit witte en zwarte toetsen. De namen van de toetsen zijn afgeleid van de 7 beginletters van het alfabet (A,B,C,D,E,F,G). Bij het pianospelen moet je precies voor de centrale C gaan zitten. De centrale is op het voorbeeld rood aangegeven.

Alle vingers krijgen een nummer. Je duimen zijn nummer 1, wijsvinger nummer 2, middenvinger nummer 3, ringvinger nummer 4, en pinken nummer 5.

Violles

De kam geeft de trillingen van snaren door aan het bovenblad.

Onder het bovenblad in de kast zit een stapel (klein rond stokje) die verbinding maakt met het onderblad en op die manier de trillingen door geeft.

Door het trillen van die bladen gaat de toon klinken.

De wijsvinger, middelvinger, ringvinger en pink van de linkerhand krijgen een nummer. In de muziekboeken staan aanwijzingen bij de noten (niet alle noten) in de vorm van een cijfer (ook wel vingerzetting genoemd).

Hierdoor weet je met welke vinger je de snaar moet indrukken op de toets.

De speelhouding is erg belangrijk.

Het bouwen van een strijkinstrument met een mooie klank vereist veel vakkennis. Een beroemde bouwer uit de middeleeuwen was Stradivarius.

In dit voorbeeld hoef je met de vingers van de linkerhand geen snaar op de toets in te drukken. Dit wordt ook wel met de cijfer 0 aangegeven.

Je ziet hier van links naar rechts een viool, een altviool, een cello en een contrabas. Deze instrumenten zijn in de middeleeuwen vanuit de vedel ontwikkeld en vormde de basis voor verschillende orkesten

(b.v. strijk- en symfonie-orkest). Ook in de vorm van ensembles

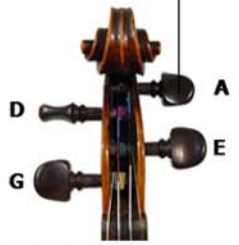
(b.v. trio, kwartet, kwintet etc.) worden deze al of niet met andere instrumenten veel gebruikt (o.a. huis- en salonmuziek). Deze instrumenten hebben 4 snaren die aangestreeken worden door een strijkstok (ook wel ARCO genoemd). Een andere manier is het tokkelen van de snaren met vingers ook wel pizzicato genoemd.

Met de stemknoppen breng je de snaren op de juiste spanning ook wel stemmen genoemd. De fijnstemmer wordt bij de viool hoofdzakelijk bij de E snaar gebruikt en bij de cello allemaal.

In dit voorbeeld moet je met de 1e vinger de juiste snaar op de toets indrukken.

STEMKNOPPEN

SNAREN GDAE

KAM FIJNSTEMMERS

STAPEL

KINHOUDER

F- OF KLANKGATEN

SNAREN

HALS

ZADEL

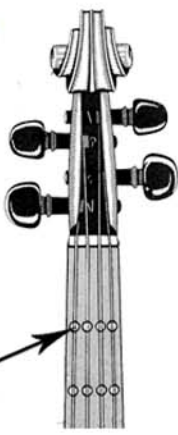
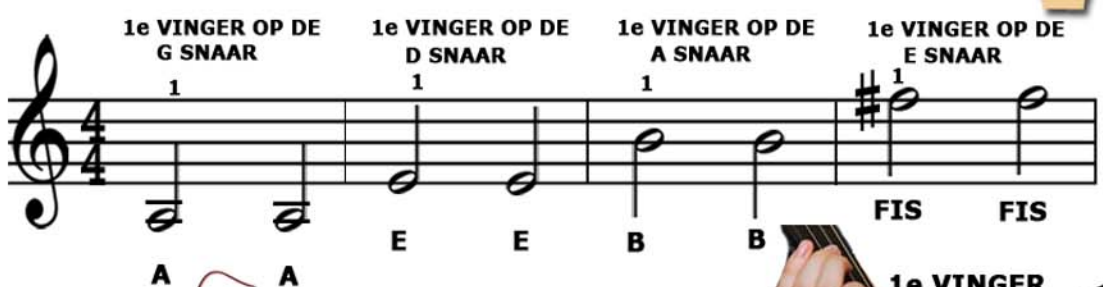
KRUL

STAARTSTUK

TOETS

BOVENBLAD

OP LOSSE SNAREN STRIJKEN

1e VINGER

Afgebeeld van links naar rechts een klassieke ook wel Spaanse gitaar genoemd, een folkgitaar (Amerikaanse afkomst), een elektrische gitaar en een basgitaar.

De klassieke gitaar heeft 6 snaren met een stemming van hoog naar laag: E B G D A E. De drie hoge snaren zijn van darm of nylon en de drie lage snaren zijn omwonden met koper, brons of zilver.

Het verschil tussen de klassieke- en folkgitaar is dat de folkgitaar 6 staalsnaren heeft. Hierdoor is de trekkracht op de hals groter en is daarom verstevigd met een halspen. Een folkgitaar wordt ook veel gebruikt om met een plectrum te spelen. Hierdoor is er rechts van het klankgat een slagplaat (pick guard) bevestigd om beschadigingen van het bovenblad te voorkomen. Elektrische gitaren zijn te verdelen in drie groepen:

Hollow-body (akoestische gitaar met een piezo-elektrisch element) ontwikkeld door George Beauchamp 1899-1944;

Semi-solid (semie akoestische gitaar waarvan de klankkast voor een groot deel gevuld is met hout en het bovenblad en is voorzien van F-gaten). Deze is ontwikkeld in 1936;

Solid-body (massieve elektrische gitaar ontwikkeld in 1948).

De basgitaar heeft 4 snaren G D A E (8 tonen lager dan de gitaar) en is in 1950 ontwikkeld door Leo Fender.

1|Als je gitaar wilt leren spelen is het verstandig om les te nemen bij een ervaren leraar.

Het aanleren van een goede houding van je lichaam bij het spelen van een gitaar is belangrijk. Er zijn veel muziekstijlen (klassiek, pop, jazz, etc.) en veel soorten gitaren. Je begint meestal met een klassieke gitaar om de basistechnieken te leren zodat je later een goede keuze kunt maken.

2|Capodaster. Door dit apparaat achter een fret op de toets te klemmen worden alle snaren korter. Hierdoor wordt de stemming van alle snaren hoger.

3|De elektrische gitaar kent veel mogelijkheden om een toon te veranderen.

Op de elektrische gitaar zelf zit meestal een aan/uit knop, een volumeregelaar, een knop voor tooncontrole (scherp/dof etc.), en een selectieschakelaar voor de pickups.

Los van de elektrische gitaar zijn er nog hulpmiddelen die de toon beïnvloeden zoals nagalm, echo, vibrator, tremolo, wah-wah, fuzz-vertermer, etc.. Deze worden meestal met de voet geregeld.

4|De op de hals bevindende toets is voorzien van overdwars geplaatste toonrichels ook wel fretten genoemd.

Door met een vinger van de linkerhand de snaar tegen een fret te duwen wordt de snaar korter en de toon hoger en olopend een halve toon hoger per fret.

5|De snaren worden op stemming gebracht door een stemmechaniek in de kop van de gitaar.

Bij de klassieke- en folkgitaar worden de snaren bevestigd aan de brug door middel van knopen, lussen of door een aan het uiteinde van de snaar bevindende stalen ringetje die in de gaatjes van de brug gestoken wordt en met pennetjes worden vastgezet. Bij de elektrische gitaar wordt dit ringetje in een sleuf geschoven en blijft deze door de spanning van de snaar op zijn plaats.

Bij de klassieke- en folkgitaar loopt de snaar vervolgens over de op de brug bevindende zadel(kam) naar de topkam aan bovineinde van de hals en wordt bevestigd via een gaatje in de pen van het stemmechaniek. Door aan de knoppen te draaien worden de snaren opgerold. De zadel op de brug geeft de trillingen van de snaar door aan het bovenblad van de klankkast. Bij de elektrische gitaar gaan de trillingen van de snaar via de zich onder de snaren bewindende pick-ups. (magnetische spoeltjes die signalen door geven aan een versterker en luidspreker).

6|Tremolo hefboom.

Door de hefboom op en neer te bewegen wordt de klinkende toon verhoogd of verlaagd. Dit noemt men ook wel vibreren.

- 0|Bekkens zijn ronde bronzen platen met een afmeting die varieert van 15 tot 60 cm. In het midden zit een verhoging met een klein gat waar een riem bevestigd kan worden. Het bekken kan ook opgehangen worden aan een standaard of 2 bekkens tegenover elkaar, bediend door een voetpedaal (hi hat). Door de riemen vast te pakken kunnen 2 bekkens tegen- of langs elkaar geslagen worden. De platen zijn zo gevormd dat alleen de randen elkaar raken en gaan trillen. Een enkel bekken kan ook met pauken- of trommelstokken of wire bruch (stalen vejer) aangeslagen worden.";
- 1|Buisklokken zijn afgestemde buizen of platen die met een hamer worden aangeslagen. De buizen of platen worden opgehangen in een raamwerk en onder in een rek geschoven waardoor de nagalm met voetpedaal gedemt kan worden. De buizen of platen zijn verschillend van grootte. Lage tonen lange buizen of platen, hoge tonen kleine buizen of staven. De omvang varieert van 1 1/2 tot 2 octaven.";
- 2|De gong en de tamtam zijn gemaakt van gehamerde of gegoten edel metalen platen. Afhankelijk van de grootte en de dikte van het materiaal klinkt de tamtam dof en sterk resonerend. De tamtam wordt opgehangen met een koord aan een raamwerk en met een beklede houten hamer aangeslagen. De randen van de gong zijn, in tegenstelling met de tamtam, omgebogen. Het formaat is kleiner en klinkt helderder dan de tamtam. De gong heeft vaak een bult in het midden en wordt aangeslagen met een stok.";
- 3|De tonen van een xylofoon, marimba en vibrafoon worden gemaakt door met stokken op houten of metalen staven te slaan die opgesteld zijn in de vorm van piano toetsen. De xylofoon en marimba hebben houten staven en de vibrafoon, metalen staven. De staven zijn verschillend van grootte. Lage tonen grote staven, hoge tonen kleine staven. Onder deze staven zijn resonators in de vorm van buizen geplaatst die de tonen versterken. In de vibrafoon zitten aan de bovenkant van de buizen kleine elektrische ventilatoren die het karakteristieke vibrator-effect geven. De toonvang bij een orkest-xylofoon is 3 1/2 of 4 octaven, bij een marimba varieert dit van 3 tot 5 octaven en bij een vibrafoon die begint bij de toon F, 3 octaven.";
- 4|Het drumstel is geleidelijk ontwikkeld, als eerste bij de jazz muziek. Daarna, in de tijd van de Beatles werd dit instrument ook algemeen gebruikt in de pop-muziek. De basisopstelling van een drumstel is: basdrum, snaredrum, tomtoms, staande tomtom (floor-tom), hi hat en cymbals (bekkens). De basdrum wordt meestal met de rechtervoet bediend door middel van een aan een voetpedaal bevindende klopper. Door het pedaal in te drukken slaat de klopper tegen het vel van de drum. De toon van de basdrum is laag en dof. De snaredrum is de belangrijkste trommel van het drumstel. Boven het onderste vel zit een stalen matje van snaren gespannen. Bij het aanslaan van de trommel gaat dit onderste vel mee trillen. De toon is fel en helder. De tomtoms zijn kleine trommels met een lage toon. De floor-tom staat op pootjes en geeft een doffe diepe toon. De hi-hat zijn twee niet al te grote bekkens die tegen- over elkaar gemonteerd zijn op een standaard. Deze wordt met de linkervoet bediend door middel van een voetpedaal. Door de pedaal in te drukken slaan de twee bekkens tegen elkaar. Cymbals (Ride Cymbal ritmebekken rechts van het drumstel en Crash Cymbal afslagbekken links van het drumstel) zijn twee grote staande bekkens. Het drumstel wordt bespeeld door stokken of brushes (stalen kwasten). De brushes geven een zacht geluid.";
- 5|Het elektrische drumstel bestaat uit precies dezelfde onderdelen als het akoestische drumstel. Als aanvulling heeft dit apparaat een besturing en een versterker met luidsprekers nodig.";
- 6|Het klokkenspel bestaat uit 2 rijen afgestemde metalen staafjes die op een rand liggen om vrij te kunnen trillen. De staafjes worden met een metalen of houten hamer bespeeld. De omvang is 2 1/2 octaaf. Verwant aan het klokkenspel zijn de celesta en het klaviatuur klokkenspel. Hier worden de staafjes geplaatst in een kast, en door middel van een mechaniek aangeslagen door pianotoetsen in te drukken. Bij de celesta zijn de staafjes dikker en voorzien van een klankversterkers in de vorm van houten vierkante buizen.";
- 7|Koeklokken (koebellen) zijn er in veel verschillende maten. Grote klokken lage tonen, kleine klokken hoge tonen. Bellen aan een riem of handvat worden geschud. De triangel is een driehoekige stalen staaf, waarvan een hoek opengelaten is. Deze wordt met een koortje vastgepakt om bij aanslaan met een metalen staaf vrij te kunnen trillen.";
- 8|Met slagwerk heb je veel mogelijkheden. Zo als je ziet zijn er veel slagwerk instrumenten. Er is nog veel meer. Je begint met het ontwikkelen van ritmische gevoel en technische vaardigheden. Later kun je als slagwerker een keuze maken tussen een drumstel, drumband, harmonie/ fanfare- en of symfonieorkest. Om de huisgenoten en bureu te ontzien zijn er oefenpads die bij het trommelen het zelfde aanvoelen als een echte trommel toch weinig geluid produceren. Ook zijn er pads (kunstof vellen) die je op de trommels van een drumstel kunt leggen. Hierdoor wordt het geluid sterk gereduceerd.";
- 9|Oefenpad. De oefenpad kan ook op een standaard gezet worden. De aanslaggevoeligheid van de oefenpad met het slaan van de stokken op de pad is het zelfde als op een trommel. Het geluid klinkt echter gedempt.";
- 10|Orff instrumenten. Carl Orff (1895-1982) was een Duitse componist en pedagoog. Hij is vooral bekend geworden door zijn werk Carmina Burana. Als pedagoog is hij bekend geworden door samen met klavierbouwer G. Maendler en de organoloog C. Sachs het zogenaamde Orff-strumentarium (schoolinstrumenten) te ontwikkelen. Hier een opsomming van deze instrumenten: trommels, kleine pauken, klokkenspelen in verschillende maten, kleine Xylofonen en metalofonen, bellentrommels, bellen, triangels, bekkens, houtbloktrommels, maracas, klinkende staven hout en metaal, castagnetten, etc.. Hierbij kwamen ook fluiten";
- 11|Pauken zijn het belangrijkste slaginstrument in een symfonie-orkest. Pauken zijn onder invloed van de kruistochten ca 1300 in Europa gekomen. Dit waren Arabische keteltrommen (naqqarya) die aan weerszijde van een kameel bespeeld werden met twee stokken. In Duitsland was dit instrument erg populair en is daar verder ontwikkeld tot instrumenten zoals we deze nu kennen. Over de ketel is een kalfs- of plastic vel gespannen. Door de spanning te veranderen wordt de toonhoogte gewijzigd. Dit gebeurde vroeger door stemschroeven. Nu gebeurt dit doormiddel van voetpedalen. De pauken worden bespeeld met stokken waarvan de koppen omwikkeld zijn met vilt, leer, of flanel. De koppen kunnen ook in grootte verschillen. Een paukenist kan twee tot vijf pauken bedienen.";
- 12|Slagwerk kunnen we verdelen in twee groepen. Met vaste toonhoogte: pauken, klokkenspel, xylofoon, vibrafoon, marimba, buisklokken, celesta, cimbales, koeklokken, plaatklokken, etc.. Zonder Vaste toonhoogte: trommels in alle maten, gongs, bekkens, tamboerijn, timbales, bongo's, conga's, tomtoms, castagnetten, rasp, claves, maracas, ratel, woodblock, zweep, tamtam, spleetrom, bellen etc..";
- 13|Het aanslagmateriaal van een slagwerker is groot. De meest gebruikte materialen zijn: hout, metaal, vilt, leer, flanel, plastic etc..";

=

NOTENBALK

HULPLIJNTJES

=

MAATSOORTEN

MAATSTREPEN

ZACHT STERK

NOTEN

SLEUTELS

Stamtonen

A B C D E F G

G Sleutel

A B C D E F G A B C

F Sleutel

1 1 1 1 1 1
2 2 4 4 4 4

4 tellen 2 tellen 1 tel

3 tellen

2 tellen

Notenschrift

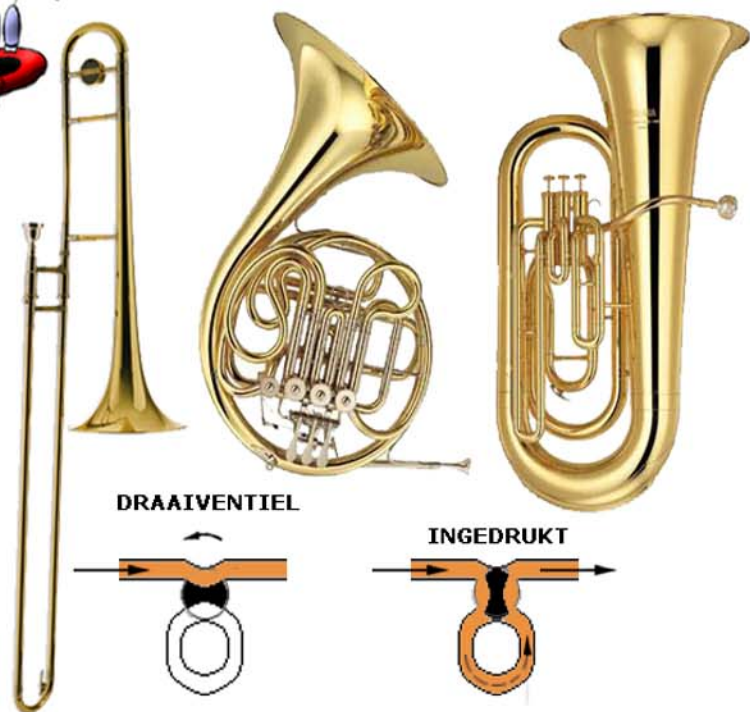
- 0|Als het P (pianoteken) bij een muziek stuk staat moet je dit zacht spelen en als het F (forteteken) bij een muziekstuk staat moet je dit sterk spelen.
- 1|Bij de maatsoorten 4 3 2 4 geeft het bovenste cijfer het aantal tellen in de maat aan en het onderste cijfer de waarde eenvierde noten (kwartnoten).
- 2|De F sleutel geeft aan waar de F zit.
- 3|De G sleutel geeft aan waar de G zit.
- 4|De maatsoorten worden aangegeven door cijfers die onder elkaar gezet worden b.v. 2 3 4 4
- 5|De maatstrepen verdelen de notenbalk in stukjes.
- 6|De notenbalk bestaat uit 5 lijnen en kan aangevuld worden met hulplijntjes.
- 7|De notennamen zijn afgeleid van de eerste zeven letters van het alfabet.
- 8|De tekens G en F sleutel stammen af van een oude letter letter G en F.
- 9|Noten worden op of tussen de lijnen van een notenbalk geplaatst en geven de lengte van een toon aan.

Koper

- 0|Koperen blaasinstrumenten worden verdeeld in een familie van klein- en groot koper. Van links naar rechts klein koper: trompet, cornet, bugel en groot koper: trombone, hoorn en tuba. De geschiedenis van deze instrumenten gaat duizenden jaren jaren terug. De eerste hoorns waren horens van dieren, men blies op het smalle uiteinde. De romeinse hoorn wordt wel gezien als de basis voor alle latere koperen instrumenten. Van natura kon men alleen maar een vaste reeks tonen blazen natuurtonen genoemd. Pas met de uitvinding van de ventielen in de 19e eeuw konden de gaten tussen de natuurtonen worden opgevuld en kregen deze instrumenten in orkesten een grotere betekenis. De schuiftrombone vult de gaten tussen de natuurtonen op door met de schuif de buis langer of korter te maken.";
- 4|Het geluid wordt gemaakt door het vibreren van de lippen tegen het mondstuk. De lipspieren brengen de luchtkolom in de buis in trilling. Daarbij heeft de bovenlip de belangrijkste functie. De onderlip maakt bij het spelen van hoge tonen door tegendruk de bovenlip stijver. (embouchure genoemd)";
- 2|De breedte van de buis is bepalend voor de klank. Hoe smaller de buis hoe helderder de klank (trompet). Hoe breder de buis hoe ronder en warmer de klank (bugel). De cornet zit er tussenin. De lengte van de buis bij een Bes- hoorn is 275 cm, bij een F- hoorn 373 cm, bij een trompet 134 cm en bij een bastuba varieert de lengte van 450 tot 553 cm. Hoe langer de buis hoe lager de toon.";
- 3|De romeinse hoorn ook wel cornu genoemd kon ruim 3 meter lang zijn. Diagonaal werd er een stok of lat bevestigd om het instrument op de schouder van de speler te laten rusten.";
- 4|Het geluid wordt gemaakt door het vibreren van de lippen tegen het mondstuk. De lipspieren brengen de luchtkolom in de buis in trilling. Daarbij heeft de bovenlip de belangrijkste functie. De onderlip maakt bij het spelen van hoge tonen door tegendruk de bovenlip stijver. (embouchure genoemd)";
- 5|Als je voortanden gewisseld zijn kun je in principe met een koperblaasinstrument beginnen. (je bent dan ongeveer 7 jaar) Je begint met het spelen van natuurtonen waarbij gelet wordt dat de toon mooi rond klinkt.(toonvorming) Je leert het instrument bespelen door middel van oefeningen, liedjes, voordrachtstukken, duetten, etc.";

KLEIN KOPER

GROOT KOPER

DRUKVENTIEL

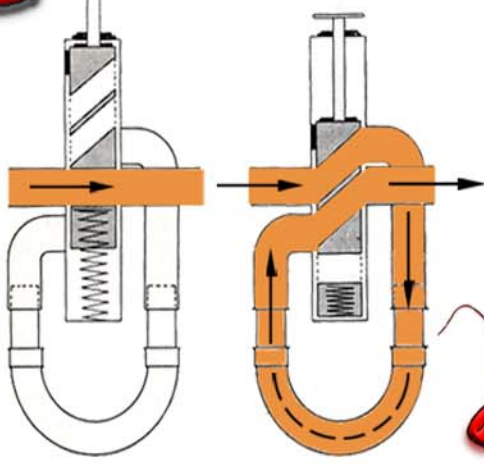
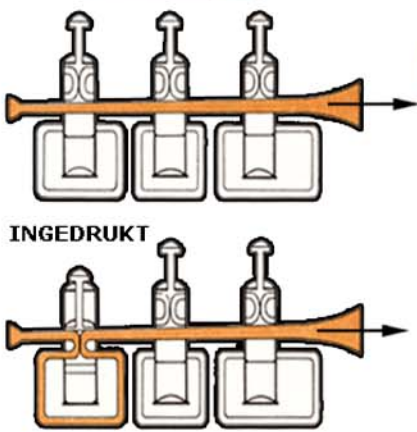
DRAAIVENTIEL

INGEDRUKT

INGEDRUKT

MONDSTUKKEN

VENTIELEN INDRUKKEN

Nr.2	ingedrukt	1/2	toon lager
1	ingedrukt	1	toon lager
1+2	ingedrukt	1 1/2	toon lager
3	ingedrukt	1 1/2	toon lager
2+3	ingedrukt	2	tonen lager
1+3	ingedrukt	2 1/2	toon lager
1+2+3	ingedrukt	3	tonen lager

NATUURTOONREEKS

TROMPETLES

ROMEINSE HOORN

CYLINDRISCH

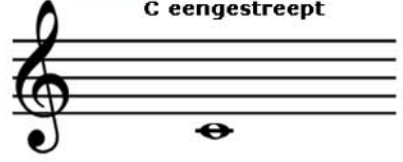
CONISCH

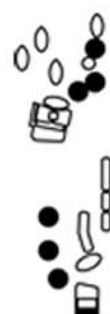
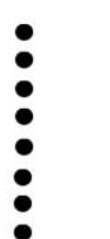
BLOKJE

C eengestreept

DWARSFLUIT

BLOKFLUIT

KLARINET

SAXOFOON

0|In de kleppen zitten polsters. Deze zijn er in veel uitvoeringen en materialen. De meest gebruikte materialen zijn kurk, vilt en leer. Bij veel gebruik van het instrument moeten deze bij revisie van het instrument vernieuwd worden.";

1|Het aanspreken van het riet is voor de speler een belangrijke zaak. Vaak wordt deze dan ook door hem zelf gemaakt. Bij de dubbelriet instrumenten wordt een stuk riet op maat gesneden en daarna dubbel gevouwen. Daarna wordt het op een stop gebonden en vervolgens het topje af gesneden. De bladen worden hierna op de juiste dikte geschraapt zodat ze goed kunnen trillen over de mondstukken.";

2|Families De meest gebruikte termen om de omvang van instrumenten (toonbereik) aan te duiden zijn van hoog tot laag: sopraan, alt, tenor en bas b.v. sopraan-fluit, alt-fluit, sopraan-sax enz. Naar mate een instrument lager klinkt wordt het groter van omvang.
Bij de familie van de dwarsfluit hoort ook de piccolo. Deze is acht tonen hoger en heelt een helder doordringend geluid.
De omvang van de klarinet geeft men als volgt aan: Es, Bes, A, Alt, Bas, Contrabas
De hobo: hobo, oboe d'amore, Engelse hoorn (alt-hobo) en bariton-hobo.
De Fagot: fagot en contra-fagot";

3|De lengte van de luchtkolom in een instrument is bepalend voor de toonhoogte. Door gaten af te dichten met je vingers of met kleppen wordt de luchtkolom langer of korter en daardoor de toon hoog of laag";

4|De klarinet is een houten blaas instrument die bestaat uit een cilindrisch geboorde buis met gaten voorzien van kleppen. Deze bestaat uit verschillende delen o.a mondstuk, tonnetje, bovenstuk, onderstuk en beker. De klarinet hoort bij de enkelriet-instrumenten. Aan de onderkant van het mondstuk zit een riet bevestigd door middel van een metalen band. Om een toon te krijgen moet je lucht persen tussen het riet en het mondstuk waardoor het riet gaat trillen en zo ook de luchtkolom.De saxofoon behoort ondanks dat hij van metaal gemaakt is tot de groep houten blaasinstrumenten. Adolphe Sax is bij het verbeteren van de klarinet op dit nieuwe instrument gekomen. De saxofoon heeft eenzelfde soort mondstuk met enkelvoudig riet. In tegenstelling tot de klarinet is de saxofoon conisch gebouwd.";

5|De fluit is een oud instrument dat al voor onze jaartelling voorkwam. De gebruikte materialen waren holle beenderen, schelpen, bamboe, riet, etc. met daarin gaten geboord. De blokfluit is een bekfluit waarin de lucht via een mondstuk wordt gericht tegen de scherpe rand van een uitgesneden gat. In het mondstuk zit een blokje vandaar de naam blokfluit. Bij de dwarsfluit wordt de lucht tegen de rand van het mondstuk geblazen waardoor zij gesplitst wordt. Hierdoor gaat de lucht wervelen en de luchtkolom in de buis trillen. De toongaten werden in de 19e eeuw door Theobald Bohm voorzien van een kleppen-systeem die ook is toegepast op de klarinet en hobo. Hierdoor kan men gemakkelijker en zuiverder spelen.";

6|De hobo en de fagot behoren tot de groep dubbelriet instrumenten. Met de lippen tussen de tanden wordt de lucht door beide rieten geperst. Hierdoor gaat het riet trillen en deze trillingen worden weer over-genomen door de luchtkolom in de buis. Dubbelriet instrumenten bestaan al duizenden jaren. De klank is nasaal en doordringend. De hobo is in de 17e eeuw ontstaan uit de schalmei. Met de toevoeging van kleppen in de 19e eeuw krijgt het instrument het uiterlijk zoals wij het nu kennen. De fagot is een basinstrument. Deze is in de 17e eeuw ontwikkeld uit de curtan. De buis is dubbelgevouwen in een U vorm en evenals de hobo conisch geboord. De lengte van buis is 2.95 m. De contrafagot is dubbel gevouwen en is 5.93 m lang. De fagot is in de 19e eeuw verbeterd.";

7|De blokfluit is een populair instrument. Het is eenvoudig te spelen en in aanschaf niet duur. Daarom wordt de blokfluit ook veel gebruikt bij b.v. een basiscursus muziek. Hoewel het instrument geschikt is voor zelfstudie is het verstandig een goede leraar op te zoeken voor een betere beheersing van het instrument. Voor het leren spelen van een dwarsfluit, klarinet of saxofoon moet je les nemen bij een ervaren leraar. Als eerste wordt er gelet op het krijgen van een mooie toon (toonvorming) en de houding van je lichaam bij het spelen. Je leert het instrument bespelen door middel van oefeningen, liedjes, voordrachtstukken , duetten, etc.";

Geluid uitleg

0| Alle geluiden om ons heen worden veroorzaakt door trillingen. Tik je met een vinger op een houten tafel dan gaat dat hout trillen. De lucht neemt die trillingen over in de vorm van golven die in bolvorm alle kanten uit gaan. In deze golven is de luchtdruk hoger en als deze in ons oor terecht komen gaat het trommelvlies trillen met als gevolg dat wij het tikken op de tafel horen. Bij sterk geluid is de luchtdruk in een golf hoog en kan bij te sterk geluid gevaarlijk zijn voor je gehoor.

p

1| De geluiden hebben ook een bepaalde hoogte.

Gooi je bijvoorbeeld een klein steentje in het water dan krijg je kleine golfjes en met een grote steen grote golven. Dit is met geluid ook zo. Als je op een piccolo (kleine fluit) blaast krijg je veel golven dicht op elkaar en blaas je op een hoorn (groot blaasinstrument) dan krijg je weinig golven verder uit elkaar. Dus hoog geluid veel golven (trillingen) per seconde en laag geluid weinig golven (trillingen) per seconden. Het aantal trillingen per second noemt men frequentie.

2| *fff* is fortississimo (zeer sterk geluid)

3| *f* is forte (sterk geluid)

4| *P* is piano (zacht geluid)

fff